

en sådan fremgangsmåde kun må anvendes, hvis andre efterforskningsskridt ikke vil være egnede, og hvis der er en særlig bestyrket mistanke om, at lovovertrædelsen er ved at blive begået. Endvidere må agentvirksomheden ikke bevirke en forøgelse af lovovertrædelsens omfang. For at sikre at disse regler overholdes, må agentvirksomheden efter de nuværende regler kun udføres af politimænd. Dette blev besluttet af Folketinget i 1986. Det var dengang Folketingets opfattelse, at det ikke var muligt at afgrænse en kreds af private personer, som på betryggende måde kunne anvendes som agenter. En sådan afgrænsning er heller ikke indeholdt i lovforslaget.

Derimod foreslås, at den civile persons medvirken skal være yderst beskeden *i forhold til* lovovertrædelsen. Dette sidste er ikke en tilfældig formulering. Efter lovforslaget skal det forstås sådan, at meddelerens bistand kan være mere omfattende ved efterforskning af alvorlige lovovertrædelser. Der vil være domstolskontrol på vurderingen af, hvad der er yderst beskeden. Politiets argumentation for, at civile agenter er nødvendige, forekommer ikke overbevisende. Det skal jo ses i forhold til, hvilket også erkendes af arbejdsgruppen, at den civile person udsættes for en ikke ubetydelig personlig fare, samt at det i visse tilfælde kan være vanskeligt at føre kontrol med de pågældende. Forslaget betyder, at i disse tilfælde overlades det til den civile person at sikre, at hans medvirken ikke bevirker en forøgelse af lovovertrædelsen.

Indførelse af civile agenter er imidlertid ikke nok. Man ønsker også at røre ved mistankekravet, samt hvornår agenter kan anvendes. For så vidt muligt at undgå at fremprovokere en lovovertrædelse, der ellers ikke var blevet begået, kræver de nuværende regler som nævnt, at der foreligger en særlig bestyrket mistanke. Arbejdsgruppen foreslår imidlertid, at det må være tilstrækkeligt med det almindelige mistankekrav, begrundet mistanke, og argumentationen er, at det særlige mistankekrav »på uhensigtsmæssig måde hindrer brugen af dette efterforskningsskridt i en række tilfælde«. Jeg skulle hilse og sige, at det faktisk også er meningen.

Endvidere har der hidtil været et krav i retsplejeloven om, at agenter kun kunne anvendes, hvis det var absolut nødvendigt for efterforskningen. Dette krav har dog skullet forstås sådan, at også hvis andre efterforskningsmidler ville være

stærkt ressourcekrævende eller meget vanskelige at anvende, kunne man anvende agenter. Dette er imidlertid for stramt for arbejdsgruppen, man ønsker det derfor dæmpet til, at dette efterforskningsskridt blot skal være af afgørende betydning for efterforskningen. Dermed kommer indgrebet til at svare til betingelserne for telefonaflytning. Jeg overlader det til læseren af denne Kronik at vurdere, om telefonaflytning er et indgreb, der er af samme alvor som agentvirksomhed. Endelig er der hensynet til den civile agents personlige sikkerhed. Det må antages at være forbundet med betydelig risiko at infiltrere rockermiljøet og videregive oplysninger til politiet. Politiet peger selv på, at lovforslaget kan føre til flere likvideringer. Man vil formentlig kun kunne rekruttere unge, naive personer fra yderkanten af miljøet. Er det virkelig acceptabelt at udsætte dem for en sådan risiko? Står de mulige resultater i forhold til det, der ofres?

Det er næppe tilfældigt, at dette lovforslag fremlægges som et forslag til bekæmpelse af rockerkriminalitet. »Nye problemer kræver nye løsninger«, siger politikere. Men det er, som om man glemmer, at dette drejer sig om indgreb, ikke over for rockere, men over for *mistænkte* personer, herunder mistænkte rockere.

Men – vil justitsministeren sige – disse tiltag skal jo kun anvendes over for den mest alvorlige kriminalitet. Man må imidlertid ikke glemme, at samfundets interesse i at opklare alvorlig kriminalitet modsvares af en tilsvarende interesse for den mistænkte i ikke at blive uskyldigt dømt for alvorlig kriminalitet. Det er en langt alvorligere sag at stå over for flere års fængsel for handel med narkotika sammenlignet med en bøde for et cykeltyveri.

På strafferetsplejens område har udgangspunktet hidtil været, at den mistænkte/tiltalte skal have de bedste muligheder for forsvar – så vidt muligt uden at forringe politiets efterforskningsmuligheder. Blev denne konflikt sat på spidsen, har det hidtil været holdningen, at hensynet til den – *måske* – skyldige måtte have førstehedsrang. Det er vigtigt at opklare forbrydelser – men hidtil har vi ment, at det var endnu vigtigere at hindre, at uskyldige bliver dømt.

Filosofien har været, at man skulle opbygge et system, hvor enhver borger kan stole trygt på, at såfremt han udsættes for en mistanke, vil han have alle muligheder for at rense sig, herunder –